

Noslēdzas skolu sacensība programmā “Efektīvs enerģijas patēriņš izglītības iestādēs”

Kopā 21 izglītības iestāde no 8 Vidzemes plānošanas reģiona pašvaldībām godpilni finišēja 2019. gada skolu sacensībā "Efektīvs enerģijas patēriņš izglītības iestādēs". 21. februārī Kocēnu pamatskolā ar lielu lepnumu un prieku Vidzemes plānošanas reģions paziņoja tās skolas, kuras 2019. gadā sasniedza vislielāko enerģijas ietaupījumu.

Grupā, kurā tika apkopoti dati gan par patērēto elektroenerģiju, gan siltumenerģiju, 1. vietu izcīnīja Kocēnu novada Kocēnu pamatskola 2019. gadā, samazinot enerģijas patēriņu (elektrība un siltums) par 18,52%. 2. vietā ierindojās Priekuļu novada Liepas pamatskola ar 13,84%, bet 3. vietā Valkas Jāņa Cimzes ģimnāzija ar 12,81%.

“Programmas īstenošanas laikā mūsu skolā tieši 1.-4.klases skolēni uzsāka kontrolēt to, kas notiek skolā, vai radiatori ir pozīcijā uz trīs, kas notiek ar apgaismojumu,” kā panākuma atslēgu sasniegtajam rezultātam atklāj Kocēnu pamatskolas direktors Dainis Trēziņš. Paldies vārdus gan Kocēnu novada skolām, kas programmā piedalās, gan arī Kocēnu pamatskolai teica Kocēnu novada domes priekšsēdētāja vietniece Evija Nagle: *“Ienākot Kocēnu pamatskolā, uzreiz pie*

durvīm ir uzraksts, ka šī ēka ietaupa 100,8 t CO₂ gadā. Šo mērķi mēs sasniedzām vēl pirms skolas dalības šajā programmā. Mēs ar šo skolu varam parādīt, ka siltināšana ir iespējama gan vēsturiskajā ēkā, gan arī jaunajā korpusā. Reizē ar veiktajiem uzlabojumiem ēkā skola spēj ar savu personīgo attieksmi un uzraudzību samazināt nelietderīgu enerģijas patēriņu vēl vairāk. Salīdzinot 2019. gadu ar 2018. gadu, skola ir ietaupījusi 1 723 EUR, un šo summu nododam skolai.”

Savukārt grupā, kurā startēja skolas, uzskaitot tikai elektroenerģijas patēriņu, godpilnajā 1. vietā Smiltenes novada Bilskas pamatskola ar samazināto enerģijas patēriņu 14,91 % apmērā. 2. vietā arī Smiltenes novada Variņu pamatskola ar 13,33% un 3. vietā Amatas novada Zaubes pamatskola ar rezultātu 9,73%.

“Mēs esam viena no lielākajām Smiltenes novada skolām platību ziņā, bet arī mazākā skolēnu skaitā. Šogad mēs mācību procesu organizējām tā, lai nebūtu situācijas, kad trešajā stāvā ir tikai dažas mācību stundas, bet apgaismojums deg visu dienu. Līdz ar to koncentrējām skolēnus un mācību procesu, piemēram, pirmajos divos stāvos,” atklāj Bilskas pamatskolas direktore Mārīte Jansone.

Vairākās skolās skolēni apvienojās enerģijas patruļās un daudz aktīvāk sekoja līdzī apgaismojumam koplietošanas telpās, sagatavoja informatīvos plakātus par elektrības un ūdens lietošanu, telpu pareizu vēdināšanu. Organizēja Silto džemperu dienu un Zemes stundu, un kopā ar skolas saimnieku devās uz skolas katlu māju/siltummezglu. Jāuzsver, ka programmas uzdevums bija samazināt enerģijas patēriņu, mainot paradumus un ieviešot regulārus energotaupības pasākumus, nesamazinot komforta apstākļus.

Katra programmas dalībškola un pašvaldība, uzsākot sacensību, Vidzemes plānošanas reģionam iesniedza enerģijas patēriņa datus par 2017. un 2018. gadu, kas ļāva noteikt bāzes līniju turpmākajiem aprēķiniem. Apzinoties mainīgos laikapstākļus, par katru gadu tika apkopoti ne tikai enerģijas patēriņa dati, bet arī dati par klimata apstākļiem – āra gaisa temperatūra un apkures dienu skaitu. *“Piemēram, siltumenerģijas patēriņš salīdzināts tāds, kāds tas būtu, ja klimats visos gados būtu bijis identisks, citiem vārdiem sakot, dati ir koriģēti vienādiem klimatiskajiem apstākļiem,”* papildina Jānis Ikaunieks, Vidzemes plānošanas reģiona Energoefektivitātes eksperts.

Lai motivētu skolas turpināt sekot līdzī iekštelpu klimatam, 1. vietu ieguvējas savā skolas saimniecībā saņēma Vidzemes plānošanas reģiona sarūpēto CO₂ (oglekļa dioksīda), telpas gaisa temperatūras un gaisa relatīvā mitruma mērītāju. Atbalstu skolu programmai sniedza arī Elektrum

Energoefektivitātes centrs, piedaloties programmas pasākumos un uzsverot klimata pārmaiņas un no tām jau šobrīd izrietošās sekas, gan arī sveicot labākās skolas ar sasniegtajiem rezultātiem.

Atzinīgus vārdus guva arī Vidzemes plānošanas reģiona sagatavotais mācību materiāls par deviņām tēmām – Enerģijas patēriņš ēkās; Apkure; Elektrība; Enerģijas veidi; Klimata pārmaiņas; Apgaismojums; Ventilācija; Ūdens; Energoaplānošana.

Līdz ar rezultātu paziņošanu par 2019. gadā sasniegto enerģijas ietaupījumu, skolas kopā ar pašvaldībām turpinās īstenot programmu vēl vismaz 2 gadus. Noslēgtais trīspusējais līgums starp Vidzemes plānošanas reģionu, skolu un pašvaldību, paredz, ka lielākā daļa no sasniegtā izmaksu ietaupījuma tiks izmantots skolas vajadzībām.

Programmu “Efektīvs enerģijas patēriņš izglītības iestādēs” īsteno Vidzemes plānošanas reģions Interreg Baltijas jūras reģiona programmas 2014.-2020. gada projekta “Efektīvi finanšu instrumenti ēku energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumu ieviešanai” (EFFECT4buildings) ietvaros ar Eiropas Reģionālā attīstības fonda un Norvēģijas atbalstu. “EFFECT4buildings” mērķis ir palielināt ēku energoefektivitātes pasākumu skaitu publiskajās ēkās visā Baltijas jūras reģiona teritorijā. Vairāk par projektu uzziniet: <http://www.vidzeme.lv>

Papildu informācijai: Jānis Ikaunieks, Energoefektivitātes eksperts Vidzemes plānošanas reģionā, e-pasts: janis.ikaunieks@vidzeme.lv, mob. tel. 26349224

Informāciju sagatavoja: Baiba Šelkovska, Sabiedrisko attiecību speciāliste Vidzemes plānošanas reģionā, e-pasts: baiba.selkovska@vidzeme.lv, mob.tel. 28752793